

Z ŻYCIA

Politechniki Śląskiej

listopad '92

Rok akademicki
1992/93

nr 2

P.4492/92/93

SENAT

◆ 9 listopada 1992 r. odbyło się drugie zwyczajne posiedzenie Senatu z następującym porządkiem obrad: powołanie recenzenta do oceny wniosku AGH w Krakowie w sprawie nadania prof. Zygmuntowi KAWECKIEMU tytułu doktora honoris causa, powołanie recenzenta do oceny wniosku Pol. Poznańskiej w sprawie nadania prof. Janowi KMICIE tytułu doktora honoris causa, wyrażenie opinii w sprawie mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego, zmiany w Statucie Politechniki Śląskiej, informacja o zasadach odbioru prac BK i BW, podsumowanie działalności dydaktycznej w roku akademickim 1991/92 oraz sprawy bieżące i wolne wnioski. W posiedzeniu uczestniczyło 37 członków Senatu i 6 zaproszonych gości.

◆ JM Rektor prof. W. WINKLER poinformował o treści pisma Rektora AGH w Krakowie, w którym zwrócono się do Senatu Pol.Śl. z prośbą o zaopiniowanie wniosku dotyczącego nadania prof. drowi hab. inż. Zygmuntowi KAWECKIEMU tytułu doktora honoris causa tej uczelni. Na wniosek JM Rektora powołano prof. dra hab. inż. Jerzego ANTONIAKA (RG) na recenzenta dorobku naukowego prof. Z. Kaweckiego.

◆ W podobnej sprawie zwrócił się do Senatu Pol.Śl. Rektor Politechniki Poznańskiej, który prosił o zaopiniowanie wniosku o nadanie tytułu doktora honoris causa profesorowi Janowi KMICIE. Na recenzenta dorobku naukowego

Kandydata Senat powołał prof. dra hab. inż. Józefa GŁOMBA (RB).

◆ W sprawach personalnych rozpatrzono cztery wnioski dotyczące mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Śląskiej.

● Wniosek Rady Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki o zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego doc. dra hab. inż. Adama MRÓZKA w Instytucie Informatyki przedstawił Dziekan prof. J. CHOJCAN. Doc. A. Mrózek (l. 44, doktorat 1974 r., habilitacja - 1989 r.) od 1970 r. pracuje w Zakładzie Systemów Automatyki Kompleksowej PAN, obecnie Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN, na stanowisku z-cy Dyrektora ds. Naukowych. Od 1991 r. jest członkiem Sekcji Informatyki w KBN. Opublikował 40 prac, jest autorem 2 patentów i 8 wdrożeń przemysłowych oraz dwóch rozdziałów w pracach zbiorowych wydanych przez KLUWER ACADEMIC PRESS; jest promotorem 3 otwartych przewodów doktorskich. Laureat 4 zespołowych nagród Sekretarza Naukowego PAN i 2 nagród indywidualnych Sekretarza Wydziału IV Nauk Technicznych PAN. Od 1975 r. bierze czynny udział w procesie dydaktycznym w Instytucie Informatyki Pol. Śląskiej.

Wniosek poparł prof. R. SOSNOWSKI (kandydat współpracuje z RM w zakresie komputerowego wspomaganie i sterowania).

W głosowaniu tajnym Senat zaopiniował pozytywnie większością głosów powyższy wniosek (32 „tak”, 0 „nie”, 3 „wstrz.”).

● Drugi wniosek tej samej Rady Wydziału dotyczył zatrudnienia na stanowisku profesora

nadzwyczajnego doc. dra hab. inż. Tadeusza CZACHÓRSKIEGO w Instytucie Informatyki.

Doc. T. Czachórski (l. 43; doktorat - 1979 r., habilitacja - 1988 r.), od 1972 r. jest pracownikiem Instytutu Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN. Odbił 8-miesięczny staż naukowy na Uniwersytecie w Rennes (Francja), w latach 1985-90 prowadził corocznie wykłady w Uniwersytecie Paryż Południe jako „visiting professor”. Od 1989 r. jest Sekretarzem Naukowym Komitetu Informatyki PAN. Po habilitacji opublikował jako autor lub współautor 21 prac (skrypty, artykuły i raporty), przygotowuje do wydania dwa podręczniki. Jest laureatem nagród Wydziału IV Nauk Technicznych PAN oraz Sekretarza Naukowego PAN. Od 1980 r. prowadzi wykłady dla studentów kierunku Informatyka m.in. z przedmiotu „Probabilistyczne modele systemów komputerowych”.

Senat w tajnym głosowaniu zaopiniował pozytywnie większością głosów powyższy wniosek (32 „tak”, 1 „nie”, 2 „wstrz.”).

- Wniosek Rady Wydziału Chemicznego o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego doc. dra hab.inż. Zbigniewa GRZYWNĘ w Instytucie Fizykochemii i Technologii Polimerów zreferował Dziekan prof. J. SUWIŃSKI.

Doc. Z. Grzywna (l.44, doktorat - 1979 r., habilitacja - 1984 r.) jest autorem 37 artykułów i 56 referatów wygłoszonych na konferencjach naukowych i współautorem 2 patentów. O jego pozycji w nauce świadczy propozycja napisania rozdziału w *Advances in Transport Processes-Volume IX*, złożona przez Elsevier Science Publishers B.V. oraz wielokrotne zapraszanie Go w charakterze „invited speaker” na konferencje międzynarodowe, jak również w charakterze „visiting professor” w zagranicznych uczelniach. Jest promotorem dwóch zakończonych przewodów doktorskich oraz recenzentem dwóch prac habilitacyjnych i dwóch doktorskich, a także stałym recenzentem w dwóch periodykach naukowych (*Chemical Engineering Science*, *Polish Journal of Chemistry*). Od 1991 r. kieruje Zakładem Fizyki Chemicznej w Instytucie Fizykochemii i Technologii Polimerów. Jest członkiem Międzynarodowego Towarzystwa Fizyki Chemicznej i v-ce przewodniczącym Oddziału Gliwickiego Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

Wniosek zaopiniowano pozytywnie większością głosów (31 „tak”, 1 „nie”, 2 „wstrz.”).

- Ostatni wniosek, dotyczący mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego doc.dra

hab.inż. Jana ŁUKASZCZYKA w Instytucie Fizykochemii i Technologii Polimerów, zreferował również Dziekan Wydziału Chemicznego.

Doc. J. Łukaszczyk (l. 51, doktorat - 1974 r., habilitacja - 1986 r.) w swoim dorobku naukowym posiada 30 publikacji i opracowań monograficznych, 7 patentów i 2 wdrożenia, ponad 50 referatów i komunikatów wygłoszonych na konferencjach naukowych oraz ponad 30 prac niepublikowanych. Odbił półroczny staż w Instytucie Chemii Organicznej Uniwersytetu Gandawskiego, gdzie prowadził również wykłady w charakterze „visiting professor”. Pełnił m.in. funkcję Prodziekana ds. Dydaktyki oraz z-cy Dyrektora Instytutu; obecnie jest kierownikiem Studium Podyplomowego na Wydziale. Współorganizator wielu sympozjów naukowych i przewodniczący obrad sympozjów międzynarodowych, sekretarz Komisji Polimerów Komitetu Nauk Chemicznych PAN i członek Komitetu Redakcyjnego kwartalnika „Polymers in Medicine”. Wyróżniony m.in. nagrodą Ministra i nagrodą Sekretarza Naukowego PAN. W dyskusji wniosek poparł J. ZABŁOCKI, a następnie w głosowaniu tajnym Senat wyraził pozytywną opinię większością głosów (32 „tak”, 0 „nie”, 2 „wstrz.”).

- Na zakończenie tego punktu obrad JM Rektor przypomniał, że rozpoczynając cykl mianowań na stanowiska profesora stawiano sobie cel, aby kandydaci na to stanowisko prezentowali poziom, który w najbliższym czasie pozwoli im na wystąpienie z wnioskiem o tytuł profesora. I ten kierunek - stwierdził JM Rektor - będzie nadal utrzymywany; rozpatrywane będą tylko wnioski „dojrzałe”.

- ◆ W kolejnym punkcie obrad JM Rektor prof. W. WINKLER zreferował sprawę związaną z koniecznością wprowadzenia zmian w Statucie Politechniki Śląskiej. Na potrzebę pewnych zmian zwróciło uwagę Ministerstwo stwierdzając, iż przyczynią się one do bardziej precyzyjnego określenia zasad funkcjonowania Uczelni, wynikających z „Ustawy o szkolnictwie wyższym”. Niezależnie od proponowanych przez MEN zmian, Władze Uczelni chciałyby wprowadzić pewne punkty, których brak utrudnia pracę np. Działu Kadr. Przewodniczący Senackiej Komisji Statutowej prof. L. DOBRZAŃSKI przedstawił następnie szczegóły związane z wprowadzeniem w 14 paragrafach Statutu zmian. Na wniosek JM Rektora każdą poprawkę po dyskusji przyjmowano w głosowaniu jawnym oddzielnie.

W dyskusji głos zabierali: dr A. SOBAŃSKI, mgr J. ŻELIŃSKI, prof. F. KRASUCKI, prof. B. POCHOPIEŃ, mgr E. BROŃSKA, prof. W.

WINKLER, prof. G. KOSMAN, dr B. PALUCHIEWICZ, prof. A. ZASTAWNY, prof. J. SUWIŃSKI, dr K. KUREK i prof. S. WĘGRZYN.

Do najistotniejszych - zdaniem sprawozdawcy - zmian w Statucie Pol. Śl. należą:

- par. 52 ust.1 brzmią:
  1. Wyboru elektorów, o których mowa w par.51 ust.2 pkt.a,b dokonują ze swego grona na poszczególnych Wydziałach oraz w jednostkach organizacyjnych ogólnuczelnianych, międzywydziałowych i pozawydziałowych wszyscy nauczyciele akademicy, zatrudnieni w tych jednostkach organizacyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy. Bierne prawo wyborcze w tych wyborach mają wyłącznie nauczyciele akademicy zatrudnieni w danej jednostce w pełnym wymiarze czasu pracy. Szczegółowego przydziału mandatów do Uczelnianego Kolegium Elektorów dla poszczególnych Wydziałów i innych jednostek organizacyjnych dokonuje Senat w odpowiedniej uchwale.

przyjęto zapis:

1. Wyboru elektorów, o których mowa w par. 51 ust. 2 pkt.a,b dokonują ...wszyscy nauczyciele akademicy zatrudnieni w danej jednostce...
- par. 90 ust.4 - brzmiat:
    4. Podstawowym dokumentem studenta jest indeks, który jest jego własnością. Dziekan może określić dodatkowe dokumenty stosowane w procesie nauczania.

przyjęto zapis:

4. Podstawowym dokumentem studenta jest indeks, który jest w jego posiadaniu.
- par. 106 wprowadzono zapis:
    3. Nauczyciel akademicki zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, podejmując dodatkowe zatrudnienie w ramach stosunku pracy, ma obowiązek zawiadomić o tym Rektora.
  - par. 116 brzmiat:
    1. W szczególnym przypadku, o którym mowa w art. 93 ust.3 Ustawy rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem mianowanym na czas nie określony następuje na mocy decyzji Rektora za zgodą właściwej Rady Wydziału po zasięgnięciu opinii Związków Zawodowych.
    2. W przypadku, gdy przyczyną zwolnienia jest reorganizacja Uczelni, Wydziału bądź innej jednostki organizacyjnej lub brak obciążenia dydaktycznego zwolnienie pracownika poprzedza wnikliwa analiza sytuacji w jednostce organizacyjnej dokonana przez Dziekana i Radę Wydziału lub odpowiednio kierownika jednostki organizacyjnej co najmniej na jeden rok przed wystąpieniem z wnioskiem o rozwiązanie stosunku pracy.
    3. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 i 2 następuje z końcem roku akademickiego

z zachowaniem sześciomiesięcznego okresu wypowiedzenia.

4. Decyzję o zwolnieniach pozostałych pracowników w sytuacji reorganizacji Uczelni lub jednostki organizacyjnej podejmuje Rektor po konsultacji odpowiednio z Dziekanem, Dyrektorem Administracyjnym lub kierownikiem jednostki organizacyjnej i Związkami Zawodowymi.

przyjęto zapis:

1. W szczególnym przypadku, o którym mowa w art.93 ust.3 Ustawy rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nie określony następuje na mocy decyzji Rektora, za zgodą właściwej Rady Wydziału lub w sytuacji gdy sprawa dotyczy pracownika jednostki pozawydziałowej albo międzywydziałowej za zgodą Senatu, po zasięgnięciu opinii Związków Zawodowych. Zwolnienie następuje z końcem roku akademickiego z zachowaniem sześciomiesięcznego okresu wypowiedzenia.
2. W przypadku, gdy przyczyną rozwiązania stosunku pracy jest brak obciążenia dydaktycznego zwolnienie pracownika poprzedza wnikliwa analiza sytuacji w jednostce organizacyjnej oraz innych jednostkach organizacyjnych Wydziału lub innych jednostek Uczelni o zbliżonym profilu dokonana przez Dziekana i Radę Wydziału odpowiednio przez kierownika jednostki organizacyjnej co najmniej na 10 miesięcy przed upływem okresu wypowiedzenia.
3. Decyzję o zwolnieniu pozostałych pracowników w sytuacji reorganizacji Uczelni lub jednostki organizacyjnej podejmuje Rektor po konsultacji odpowiednio z Dziekanem, Dyrektorem Administracyjnym lub Kierownikiem jednostki organizacyjnej (pozawydziałowej) i Związkami Zawodowymi.

● par. 124 brzmiat:

1. W odniesieniu do Rektora zawieszają się stosowanie postanowień par. 120 i par. 123 w okresowej ocenie.
2. W odniesieniu do Dziekana zawieszają się stosowanie postanowień par. 120 i par. 123 w okresowej ocenie.
3. Przepisy ust. 1 na podstawie decyzji Rektora mogą być odpowiednio stosowane w odniesieniu do Prorektora.
4. Przepisy ust. 2 na podstawie decyzji Rektora lub Dziekana mogą być odpowiednio stosowane w odniesieniu do Prodziekana.

przyjęto:

1. W odniesieniu do Rektora w okresowej ocenie nie stosuje się kryteriów podanych w par. 120 i par. 123 lecz dokonuje się oceny na podstawie art. 48 ust. 1 pkt. 9 Ustawy.
2. W odniesieniu do Dziekana nie stosuje się kryteriów podanych w par. 120 i 123 lecz dokonuje się oceny na podstawie art. 51 pkt. 4 Ustawy.

3. *Oceny Prorektora dokonuje corocznie Rektor i o jej wyniku informuje Senat.*

4. *Oceny Prodziekana dokonuje corocznie Dziekan i o jej wyniku informuje Radę Wydziału.*

- wprowadzono w par. 134 Statutu pkt. 4 o następującym brzmieniu:

4. *Mandat Rektora, Prorektora, Dziekana lub Prodziekana oraz mandat członka organu kolegialnego wygasa przed upływem kadencji w razie:*

- zrzeczenia się mandatu,*
- odwołania przez wyborców,*
- rozwiązania stosunku pracy lub (jeśli członkiem organu kolegialnego jest student) skreślenia z listy studentów.*
- zmian w strukturze organizacyjnej uczelni (np. zniesienie wydziału).*

Najwięcej kontrowersji wzbudziła zmiana punktów 2 i 3 par. 116. Dotychczasowe brzmienie tych punktów - jak stwierdziła mgr E. BRONSKA - jest niezgodne z odpowiednim artykułem Ustawy. Ustawodawca rozróżnia dwie sytuacje: likwidację lub reorganizację oraz inne ważne przyczyny. Natomiast Statut rozciągnął 6-miesięczny okres wypowiedzenia na obydwa przypadki, które Ustawa reguluje odmiennie.

Druga sprawa dotyczy 12-miesięcznego okresu, który ma poprzedzać rozwiązanie umowy o pracę. W praktyce powodowało to, że na 12 miesięcy przed początkiem upływu okresu wypowiedzenia trzeba było podjąć decyzję o wypowiedzeniu. W konsekwencji doprowadzało to do sytuacji, że nie można było skutecznie dokonać wypowiedzenia z powodu braku wskazania przez Statut organu kolegialnego oraz z powodu braku możliwości zmieszczenia się w terminie 12 miesięcy.

W rezultacie nie można było zwolnić pracownika przez 1,5 roku, gdyż był chroniony przez Statut, a to z kolei było sprzeczne z Ustawą.

Prof. L. DOBRZAŃSKI wyjaśnił, iż Komisja Statutowa przy opracowaniu Statutu postawiła sobie za cel znalezienie takiego rozwiązania, które gwarantowałoby wszystkim pracownikom w trudnych sytuacjach (likwidacja, brak obciążenia) maksymalną obronę ich interesów. Ponadto brano pod uwagę stworzenie możliwości Władzom Uczelni rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem, który byłby dla Uczelni nieprzychylny ze względu na brak obciążenia.

W opinii prof. L. Dobrzańskiego musi być zatem taki zapis w Statucie, który pozwoli rozwiązać problem zgodnie z Ustawą.

Dr B. PALUCHIEWICZ - wypowiadając się w imieniu ZNP - stwierdziła, że w piśmie MEN nie ma żadnej uwagi dotyczącej zmiany okresu przeprowadzania analizy w jednostkach. W sprawach tych ZNP zdecydowanie podtrzy-

muje swoją opinię o utrzymaniu zapisu dotyczącego wcześniejszej, wnikliwej analizy sytuacji w jednostce przed podjęciem decyzji o braku obciążenia dydaktycznego. Kwestią dyskusyjną jest jedynie okres wyprzedzenia dokonania tej analizy. Przyjęcie przez Senat okresu dłuższego niż 10 miesięcy byłoby zgodne z intencją Związku.

Dr A. SOBAŃSKI przypomniał natomiast, że NSZZ „Solidarność” wypowiadał się już kilkakrotnie na ten temat. W odniesieniu do par. 116 p. 2 Związek podtrzymuje swoje stanowisko, wyrażając jedynie zgodę na skrócenie terminu z 12 miesięcy do 6 miesięcy. Istotą sprawy nie jest ilość miesięcy, ale działania poprzedzające zwolnienie pracownika z przyczyn braku obciążenia dydaktycznego. Sprawy te muszą być wyraźnie sformułowane w Statucie, bowiem może dochodzić do zwolnienia jednego pracownika po to, aby przyjąć innego. Ponadto przy braku obciążenia dydaktycznego w danej jednostce, należałoby zobowiązać Radę Wydziału do podjęcia działań zmierzających do poszukiwania obciążenia w innej. Obecnie występuje problem godzin ponadwymiarowych w jednych jednostkach i niedociągnięcia w innych.

Prof. A. ZASTAWNY nawiązując do tej wypowiedzi zaproponował, aby Związki Zawodowe wzięły na siebie zadanie poszukiwania miejsc pracy w innych jednostkach. Z sugestią tą nie zgodził się dr A. Sobański twierdząc, iż Dziekani mają większe możliwości w tym względzie. Rolą Związków Zawodowych jest obrona interesów pracowników, a nie ułatwianie ich zwalniania.

Zdaniem prof. J. SUWIŃSKIEGO stanowisko Związku jest zrozumiałe i podziela go. Propozycjonalny zapis w Statucie całkowicie załatwia tę sprawę, ale nie zapis stanowi przeszkodę, lecz ludzi. Istnieje bowiem niechęć oddawania zajęć innym jednostkom.

Po dyskusji paragraf 116 Statutu został przyjęty w podanej wcześniej wersji.

Na zakończenie tego punktu obrad JM Rektor poinformował, iż przygotowywane są jeszcze zmiany trzech paragrafów Statutu (92, 109, 129). Dotyczą one asystentów-stażystów oraz urlopów i będą wprowadzone pod obrady Senatu po ich wnikliwym przedyskutowaniu i opracowaniu przez Komisję Statutową.

♦ W kolejnym punkcie obrad Prorektor ds. Nauki prof. Wł. SIKORA przedstawił informacje dotyczące zasad odbioru prac BW i BK.

Na badania te przyznano Uczelni ok. 53

mldów zł. Jest to kwota poważna i dlatego wzorem ubiegłego roku do odbioru prac i ich rozliczenia będzie się podchodzić poważnie. Odbiór prac będzie dokonywany przez Komisje Wydziałowe z osobistym udziałem kierownika danej pracy. Przedmiotem odbioru powinien być raport merytoryczny zawierający metodykę i nowatorstwo pracy oraz przewidywany sposób wykorzystania wyników pracy. Szczegółowe raporty zostaną na Wydziałach, natomiast Wydziały sporządzą sprawozdania syntetyczne oddzielnie dla prac BW i BK. Sprawozdania te będą częścią składową wniosków, które mają być składane do końca marca 1993 r. w KBN o sfinansowanie badań planowanych na rok 1994. Termin odbioru prac upływa z dniem 15 stycznia 1993 r.

W dyskusji na ten temat prof. J. SUWIŃSKI zwrócił uwagę na nieporozumienie, które wynika z tego, iż za rozliczenie finansowe odpowiada dziekan, a prace prowadzone są w instytutach (katedrach) i one rozliczają się bezpośrednio z Kwesturą. Prof. S. WĘGRZYN apelował natomiast aby do odbioru prac podejść w sposób merytoryczny a nie formalny. Zaproponował ponadto, aby zrezygnować z honorariów za opracowanie recenzji. Ustosunkowując się do propozycji odpłatności za recenzje, Prorektor pozostawił decyzję w tej sprawie dziekanom.

◆ W dalszej części obrad Prorektor ds. Dydaktyki prof. B. POCHOPIEŃ przedstawił informacje dotyczące działalności dydaktycznej Uczelni w r. ak. 1991/92 (szczegóły na ten temat - p. DYDAKTYKA).

Po wystąpieniu Prorektora odbyła się dyskusja, w której głos zabrali: prof. S. WĘGRZYN, prof. W. WINKLER, dr A. SOBAŃSKI i prof. J. ZABŁOCKI.

W wypowiedziach poruszono m.in. sprawy:

- znacznej rozbieżności wskaźników sprawności studiów (szczególnie po I roku) na poszczególnych Wydziałach,
- przyczyn zbyt dużej ilości wpisów warunkowych na wyższych latach studiów na niektórych Wydziałach,
- zmiany metod kształcenia.

Do wypowiedzi ustosunkował się Prorektor, który przypomniał, że Władze Uczelni sugerowały Wydziałom wprowadzenie zajęć wyrównawczych z matematyki i fizyki na I roku studiów w celu wyrównania szans, bowiem duża część absolwentów szkół średnich wykazuje b.słabe przygotowanie z tych przedmiotów. Prorektor zwrócił także uwagę na problem jawności decyzji dotyczących studentów, w tym także opinii

W dalszej części Prorektor poinformował, że Rada Główna pismem z dnia 6.11.br. zawiadomiła Uczelnię, iż kierunki warunkowe, tj. „Technologia chemiczna”, „Transport” i „Wychowanie techniczne” włączono do kierunków głównych, natomiast do nazwy kierunku „Zarządzanie” dodano „Marketing”. Ponadto RG zwróciła uwagę na wymogi stawiane uczelniom, które chcą prowadzić studia zawodowe. RG zaapelowała również o radykalne zwiększenie liczby studentów (zakłada się podwojenie liczby studentów w Polsce w okresie 10 lat).

◆ W „sprawach bieżących i wolnych wnioskach” wypowiedzieli się kolejno:

- JM Rektor prof. W. WINKLER - zapowiedział dyskusję nad raportem o stanie kadr w Uczelni na następnym posiedzeniu Senatu; pogratulował drowi J. Zawadiakowi zatwierdzenia pracy habilitacyjnej.

- Dr J. ZAWADIAK - poinformował o zarejestrowaniu „Fundacji na rzecz Politechniki Śląskiej” (o Fundacji pisaliśmy w poprzednim wydaniu „Z ŻYCIA...”).

- Prof. S. WĘGRZYN - poruszył sprawę oceny Uczelni ze szczególnym uwzględnieniem Parku Chrobrego. W parku tym prowadzono roboty odwadniające i po ich zakończeniu park jest w gorszym stanie, niż poprzednio, a wydatkowano na ten cel z budżetu Miasta ok. 2 mld zł.

- Prof. J. SUWIŃSKI - prosił o informacje dotyczące przeseregowań. Pytał kiedy można wystąpić o przeseregowanie dla nauczycieli akademickich, którzy pomimo pozytywnej oceny nie uzyskali maksymalnej stawki. Pani Kwestor stwierdziła, iż nie ma żadnych formalnych ograniczeń co do terminu składania wniosków awansowych. Prof. J. Suwiński pytał również o los wniosków inwestycyjnych złożonych w KBN. Prorektor Wł. Sikora wyjaśnił, iż KBN resztę funduszy, które wygoszparował, przeznacza właśnie na inwestycje. Dotacje nadejdą prawdopodobnie jeszcze w roku bieżącym.

◆ Posiedzenie zakończono przyjęciem protokołu z poprzednich obrad, po uwzględnieniu poprawki wniesionej przez prof. J. SKŁADZIEŃNIA.

Z PRAC JM REKTORA

◆ 5 listopada br. JM Rektor przyjął prof. Kay L. Dea z Uniwersytetu Utah w Salt Lake City (USA), który przybył do Gliwic (już po raz trzeci w br.) w celu omówienia form pomocy dla powstającego przy Politechnice Śląskiej

Centrum Inicjatyw Społecznych (VAD). Wizyty Profesora są sponsorowane przez Stowarzyszenie Uniwersytetów dla Demokracji, które zostało założone przed trzema laty w Budapeszcie. Do Stowarzyszenia należy już 16 wyższych uczelni z USA i 55 z Europy Środkowo-Wschodniej. Podczas spotkania z JM Rektorem uzgodniono, że Politechnika Śląska i Uniwersytet Utah przedstawią wspólną propozycję w Stowarzyszeniu w celu pozyskania odpowiednich funduszy dla utworzenia Centrum Inicjatyw Społecznych w Gliwicach. Celem Centrum będzie m.in. wspomaganie organizacji i nieformalnych grup w rozwijaniu działań społecznych zaspokajających konkretne potrzeby oraz rekrutowanie i kształcenie osób pragnących podejmować takie działania. Osoby zainteresowane działalnością tworzonego Centrum mogą kontaktować się z dr inż. T. Grabowieckim (Instytut Elektroniki, Wydz. Aut., El. i Inf.).

◆ 13 listopada br. w Uniwersytecie Śląskim odbyło się spotkanie tzw. „Porozumienia Rektorów Uczelni Śląskich”, na którym dyskutowano m.in. na temat przyszłości akademickiej służby zdrowia, a zatem i losów naszych dwóch Przychodni Akademickich na Śląsku. Zgodnie z nową „Ustawą o służbie zdrowia” przestaje bowiem istnieć tzw. akademicka służba zdrowia. Powołano zespół pod przewodnictwem Rektora Śląskiej Akademii Medycznej prof. W. PIERZCHAŁY z udziałem dyrektorów administracyjnych poszczególnych uczelni oraz kierowników działających jeszcze Przychodni Akademickich, który do końca br. ma przygotować warianty funkcjonowania tych jednostek w przyszłości.

Drugim ważnym punktem spotkania była sprawa nawiązania ściślejszych kontaktów pomiędzy Uczelniami Śląska i Czech z pogranicza.

◆ 18 listopada br. odbyło się spotkanie Kierownictwa Uczelni z Prezydium NSZZ „Solidarność”, na którym omówiono aktualne problemy związane z zatrudnieniem i płacami oraz sprawy socjalne.

◆ 23 listopada br. JM Rektor i Prorektor ds. Dydaktyki spotkali się z dwoma zespołami studentów Wydziału Architektury, które w międzynarodowym konkursie studenckim pn. „Robert Schmidt-Prize” zdobyły I i II miejsce (szczegóły - poprzednie wydanie „Z ŻYCIA...”). Laureaci konkursu otrzymali listy gratulacyjne od JM Rektora.

◆ W dniach 16-17 listopada br. delegacja Kierownictwa Uczelni w składzie JM Rektor

prof. W. WINKLER, Prorektor ds. Nauki prof. Wł. SIKORA i Prorektor ds. Dydaktyki B. POCHOPIEŃ - prof. Pol. Śl. przebywała w Wyższej Szkole Technicznej w Ostrawie na zaproszenie Rektora tej uczelni prof. T. CERMAKA. W pierwszym dniu wizyty odbyły się spotkania robocze dotyczące pogłębienia i rozszerzenia współpracy naukowej i dydaktycznej. W drugim dniu nasza delegacja uczestniczyła w togach w uroczystym posiedzeniu Senatu w ratuszu miejskim Ostrawy, które zostało zwołane z okazji trzeciej rocznicy tzw. „aksamitnej rewolucji”.

◆ 30 listopada br. odbyło się kolegium Rektorskie, na którym omawiano program grudniowego posiedzenia Senatu.

TYTUŁ NAUKOWY, STOPNIE I STANOWISKA

◆ 3 listopada br. w Belwederze odbyło się wręczenie nominacji profesorskich. Tytuł naukowy profesora otrzymał prof.dr hab.inż. Wojciech CHOLEWA (RMT).

◆ W listopadzie br. stopień doktora uzyskali: mgr inż. Krzysztof SIMEK z Instytutu Automatyki Pol.Śl. (RAu - 24.11.92 r.; promotor - dr hab.inż. Andrzej ŚWIERNIAK - prof. Pol.Śl.), mgr inż. Krzysztof BARBUSIŃSKI z Instytutu Inżynierii i Technologii Wody, Ścieków i Odpadów Pol.Śl. (RI - 30.11.92 r.; promotor - dr hab.inż. Korneliusz MIKSCH - prof. Pol.Śl.).

◆ Stopień doktora habilitowanego uzyskali: dr inż. Jan ZAWADIAK z Instytutu Chemii i Technologii Organicznej Pol.Śl. (RCh - 6.05.92 r., zatwierdzenie przez CK ds. TNiSN - 26.10.92 r.),

dr inż. Jan THULLIE z Instytutu Inżynierii Chemicznej PAN w Gliwicach (RCh - 17.06.92 r., zatwierdzenie przez CKds.TNiSN - 26.10.92 r.).

◆ JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Śląskiej z dniem 15 listopada br. na okres 5 lat doc.dra hab.inż. Zbigniewa GRZYWNĘ z Instytutu Fizykochemii i Technologii Polimerów (RCh) oraz doc.dra hab.inż. Jana ŁUKASZCZYKA z tego samego Instytutu.

Natomiast dr hab.inż. Tadeusz CZACHÓRSKI i dr hab.inż. Adam MRÓZEK z Instytutu Informatyki (RAu) zostali zatrudnieni na stanowisku profesora nadzwyczajnego na okres od 1 listopada 1992 r. do 30 września 1993 r.

Wręczenie nominacji odbyło się 18 listopada br.

Gratulacje!

DYDAKTYKA

◆ Narada prorektorów ds. Dydaktyki

27 listopada br. w Politechnice Warszawskiej odbyła się narada Prorektorów i Kierowników Działów Nauczania uczelni nadzorowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Omówiono m.in.:

- ogólne zasady przyjęć na I rok studiów w r.ak.1993/94, a w tym uwagi do rozwiązań stosowanych w latach ubiegłych;
- praktyki studenckie ze szczególnym uwzględnieniem przygotowania pedagogicznego przyszłych nauczycieli;
- wstępne założenia zmiany systemu pomocy materialnej dla studentów;
- stosowane zarządzenia MEN w sprawie określenia rodzajów dyplomów i tytułów zawodowych oraz zarządzenia w sprawie dokumentacji toku studiów, a w szczególności tytułu zawodowego „magister edukacji” i wprowadzenia opłaty za wydawanie odpisu dyplomu w języku obcym.

Naradę prowadził Podsekretarz Stanu w MEN prof. Roman DUDA.

◆ Rok akademicki 1991/92 w liczbach

W ubiegłym roku akademickim przyjęto na I rok studiów dziennych 2251 osób, na studia wieczorowe 106 osób oraz na studia zaoczne 609 osób (w tym dla absolwentów PST - 253 osób). Rok I zaliczyło: na studiach dziennych - 1470 osób (65,7%), na studiach wieczorowych - 55 osób (51,8%), na studiach zaocznych - 285 (46%). Najwyższą sprawność na I roku studiów dziennych zanotowano na następujących kierunkach: Informatyka (93,9%), Architektura (89,5%), Zarządzanie (85,5%); natomiast najniższą na kierunkach: Metalurgia (44,2%), Technologia Chemiczna (45,8) i Telekomunikacja (48,4%).

Jeśli chodzi o ostatni rok studiów, to wg stanu na dzień 30.09.br. na ogólną liczbę 1038 dyplomantów pracę dyplomową obroniło 390 osób (38,2%), pracę złożyło - 263 osoby (25,7%), urlopowano - 29 osób i skreślono - 16 osób. Na studiach zaocznych na ogólną liczbę 137 dyplomantów (na 4 kierunkach prowadzonych na 5 Wydziałach) pracę obroniło - 104 osoby (76%), 5 osób złożyło pracę, 5 - nie ukończyło, 7 osób urlopowano i 16 skreślono.

Do dnia 30.09.br. 60% studentów zaliczyło

semestr, natomiast 28,3% zostało wpisanych na semestr następny warunkowo. Wskaźniki te na poszczególnych latach studiów dziennych kształtują się następująco:

I rok - zaliczony - 57%, wpisy warunkowe-22,7%,
II rok - zaliczony - 63%, wpisy warunkowe - 26%
III rok - zaliczony - 60,2%,wpisy warunkowe-34,8%
IV rok - zaliczony - 61%, wpisy warunkowe - 33%
Na studiach wieczorowych i zaocznych rok zaliczyło 64% studentów, a wpis warunkowy uzyskało 19,7% studentów. Na studiach zaocznych wskaźniki te wynoszą:
absolwenci PST - 32,8% zalicz. i 51,6% wpis.war,
pozostałe zaoczne - 44% zalicz. i 33% wpis. war.

◆ Spotkanie z wyróżniającymi się studentami

10 listopada br. odbyło się spotkanie Władz Dziekańskich Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki z 84 wyróżniającymi się w nauce studentami tego Wydziału, podczas którego wręczono listy gratulacyjne od JM Rektora i Dziekana, a następnie przedyskutowano problemy związane ze zmianą programów studiów i metod kształcenia.

NAUKA

◆ W dniu 28 października 1992 roku odbyła się konferencja naukowo-techniczna nt.: „TRWAŁOŚĆ ELEMENTÓW I WĘZŁÓW KONSTRUKCYJNYCH MASZYN GÓRNICZYCH”.

Organizatorem konferencji był Zakład Podstaw Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn Instytutu Mechanizacji Górnictwa Politechniki Śląskiej. Otwarcia konferencji dokonał Prorektor ds. Nauki - prof. Włodzimierz SIKORA. W konferencji wzięło udział około 50 osób z przemysłu górniczego, a więc z kopalń, fabryk maszyn górniczych oraz zaplecza naukowo-badawczego. Uczestniczyła również 2-osobowa delegacja z Wydziału Mechanicznego Wyższej Szkoły Technicznej (VSB) w Ostravie.

W ramach konferencji wygłoszono 9 referatów dotyczących zagadnień konstrukcyjno-eksploatacyjnych trwałości maszyn górniczych oraz przeprowadzono dyskusję problemową dotyczącą trwałości maszyn górniczych w ocenie użytkowników.

Uczestników konferencji zapoznano również z laboratoriami oraz możliwościami badawczymi Instytutu zwłaszcza w zakresie diagnozowania stanu maszyn, badań tribologicznych oraz stanowiskowych badań trwałości maszyn górniczych.

◆ 6 listopada br. na Wydziale Automatyki, Elektroniki i Informatyki odbył się wykład Andrzeja TURSKIEGO z Microsoft Corporation, Redmond (USA) nt. TECHNOLOGIA PRODUKCJI OPROGRAMOWANIA NA PRZYKŁADZIE FIRMY MICROSOFT. Organizatorami wykładu był Dziekan Wydziału i Techmex Technology Center for Microsoft Products, Katowice.

◆ W dniach 17-19 listopada br. Zakład Elektroniki Biomedycznej Instytutu Elektroniki (RAU) zorganizował I Międzynarodowe Seminarium pn. ON BIOMEDICAL SIGNALS PROCESSING. W czasie seminarium wygłoszono 22 referaty, w tym 6 przez autorów zagranicznych (Belgia, Czecho-Słowacja, Rosja, Szwajcaria).

◆ W dniach 26-27 listopada br. na Wydziale Górnictwa i Geologii odbyła się konferencja naukowa nt. DZIAŁALNOŚĆ GÓRNICTWA WĘGLA KAMIENNEGO W WARUNKACH GOSPODARKI RYNKOWEJ I OGRANICZEŃ EKOLOGICZNYCH. Konferencja zorganizowana pod protektoratem Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego, Pošta na Sejm RP - dra inż. Janusza STEINHOFFA, rozpoczęła tradycyjne obchody barbórkowe na Wydziale. Obrady konferencji otworzył Prorektor ds. Nauki prof.dr inż. Włodzimierz SIKORA.

Tematyka konferencji, na której wygłoszono 54 referaty, obejmowała następujące bloki tematyczne:

- Uwarunkowania prawne, ekonomiczne i strukturalne działalności górniczej (13 referatów),
- Techniczne i społeczne aspekty restrukturyzacji górnictwa (7 referatów),
- Minimalizacja ujemnych skutków działalności górniczej na środowisko (11 referatów),
- Przeróbka i jakość węgla oraz utylizacja odpadów pogórnicznych (9 referatów),
- Bezpieczeństwo pracy górniczej, modelowanie procesów górniczych, technologia górnicza (7 referatów),
- Energooszczędne maszyny i urządzenia górnicze (7 referatów).

W konferencji uczestniczyło ponad 200 osób reprezentujących oprócz naszej Uczelni 7 uczelni technicznych (w tym 3 zagraniczne), 11 ośrodków naukowo-badawczych oraz liczne kopalnie i zakłady związane z górnictwem.

Gośćmi konferencji byli m.in. prof. D. Potts z Uniwersytetu z Nottingham, P. Foster z Doncaster College, prof. J. Foldyna Prodziekan Wydziału Górniczo-Geologicznego Wyższej Szkoły Technicznej w Ostrawie, doc. W. Smirnow - Prodziekan Wydziału Górniczo-Technicznego Politechniki Kijowskiej, prof. J. Wowk z Instytutu Hydromechaniki Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie oraz prof. A.

Błochin - dyrektor Instytutu Nauk Technicznych Politechniki w Chabarowsku.

Sponsorem konferencji był Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

A oto najważniejsze wnioski wynikające z wygłoszonych referatów i wielowątkowej dyskusji:

- Konieczność niezwłocznego wprowadzenia nowego ustawodawstwa górniczo-geologicznego.
- Konieczność niezwłocznego podjęcia przez władze polityczne decyzji o restrukturyzacji górnictwa i określenie tym samym „reguł gry”. Niepodjęcie tej decyzji może pogłębić istniejącą niekorzystną sytuację.
- Restrukturyzacja górnictwa może poprawić jego efektywność i zdolność konkurencyjną w skali międzynarodowej i to mimo zaostających się kryteriów ekologicznych.
- Nie powinno się restrukturyzować górnictwa bez równoczesnego rozwiązania problemów społecznych (250 tys. ludzi w woj. katowickim związanych jest bezpośrednio z górnictwem).

W przerwie obrad plenarnych otwarto okresową wystawę paleontologiczną w Muzeum Geologii Złóż, na której zademonstrowano unikalne skamieniałości z okolic Solnhofen i Bundenbach. Wystawa czynna będzie do 31 marca 1993 r.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem środków społecznego przekazu (dzienniki śląskie, telewizja w programie ogólnopolskim i lokalnym, radio).

Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego Konferencji był dr hab.inż. Krystian PROBIERZ, Prodziekan Wydziału Górnictwa i Geologii.

Profesor JAN SZARGUT doktorem honoris causa Politechniki Częstochowskiej

30 listopada br. w Politechnice Częstochowskiej odbyła się uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa tej uczelni prof.zw.drowi inż. Janowi SZARGUTOWI. W uroczystości uczestniczył Prorektor ds. Nauki prof. Wł. SIKORA.

ORGANIZACJA

W listopadzie 1992 r. ukazały się następujące akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej:

◆ Zarządzenia

Nr 4/92/93 z dnia 30 października 1992 r. w sprawie zasad, warunków oraz trybu kierowania pracownikami Politechniki Śląskiej

kiej nie będących nauczycielami akademickimi w celu kształcenia w szkołach ponadpodstawowych lub na studia wyższe

- Nr 5/92/93 z dnia 13 listopada 1992 r. w sprawie przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników Politechniki Śląskiej
- Nr 6/92/93 z dnia 23 listopada 1992 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji zasad sporządzania, kontroli i obiegu dokumentów księgowych”
- Aneks do Zarządzenia Nr 38/91/92 z dnia 23 lipca 1992 r. w sprawie zmiany zapisu w par. 3 pkt. 4 ww. Zarządzenia
- Zarządzenie w sprawie ograniczenia palenia tytoniu na terenie obiektów Politechniki Śląskiej

◆ Pisma okólne

- Nr 5/92/93 wprowadzające uzupełnienia do Pisma Okólnego Nr 3/92/93

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

◆ Wyjazdy, przyjazdy

Listopad był miesiącem o porównywalnej z październikiem liczbie wyjazdów zagranicznych. 64 osoby z Uczelni udały się w tym okresie do 14 krajów. Rozkład wyjazdów przedstawia się następująco: Czecho-Słowacja (18 osób), RFN (16), Ukraina (7), Włochy (6), Holandia (3), Rosja (3), Belgia (2), Hiszpania (2), Wielka Brytania (2) oraz Austria, Francja, Indonezja, Singapur i Węgry po jednej osobie. A oto cel wyjazdów: konferencje - 27 osób, konsultacje - 15, wymiana 10, staż - 5, inne powody - 7 osób.

Do Uczelni przybyło w tym okresie 51 zagranicznych gości z takich krajów jak: Czecho-Słowacja (26), USA (13), Ukraina (5), Rosja (2) oraz Belgia, Francja, Nigeria, Szwajcaria i Tunezja po jednej osobie. 25 osób gościliśmy w ramach wymiany bezdewizowej, 24 - na zaproszenie i 2 osoby przybyły na studia doktoranckie.

◆ Współpraca z VSB w Ostrawie

Podczas wizyty delegacji VSB (Vysoka Skola Bańska) z Ostrawy w dniu 25 listopada br. podpisano list intencyjny w sprawie nawiązania współpracy między Katedrą Elektroenergetyki (VSB) i Instytutem Elektroenergetyki i Sterowania Układów (Pol.Śl.). Strony wyraziły chęć współpracy w zakresie dydaktyki, kształcenia kadry oraz działalności naukowo-badawczej. Uzgodniono, że współpraca może obejmować: wymianę wykładowców, prowadzenie prac dyplomowych i doktorskich, recenzowa-

nie prac i udział w komisjach obrony prac doktorskich, wymianę praktyk studenckich oraz wymianę doświadczeń w zakresie tworzenia planów studiów i programów zajęć. Ponadto ustalono wstępnie zakres współpracy w dziedzinie badań naukowych.

List intencyjny podpisali: Dziekan Wydziału Elektrycznego (VSB) - doc. P. SANTARIUS, Kierownik Katedry Elektroenergetyki (VSB) - prof. Z. HRADILEK oraz Dyrektor Instytutu Elektroenergetyki i Sterowania Układów (Pol.Śl.) - prof. R. JANICZEK.

◆ Studenci amerykańscy ponownie w Uczelni

W dniach 5-7 listopada br. przebywała w Uczelni grupa 11 studentów z Northwest Missouri State University (USA). Podczas pobytu odbyły się spotkania z Samorządem Studenckim w klubie „Program” i ze studentami w DS „Elektron”. W czasie spotkań omawiano m.in. możliwość wymiany studentów między Uczelniami. Ponadto studenci amerykańscy zwiedzili Kraków, Oświęcim i Katowice.

Z DZIAŁALNOŚCI OBiDD

Kierunki doskonalenia procesu dydaktyczno-wychowawczego w szkole wyższej

W rozważaniach dotyczących nowych tendencji w dydaktyce szkoły wyższej (zamieszczonych w poprzednim numerze „Z życia Politechniki Śląskiej”) zwrócono uwagę na te zmiany w realizacji niektórych elementów procesu dydaktycznego, o których mówi się najczęściej. Warto jednak pamiętać, że na proces ten składa się szereg różnych elementów wzajemnie się warunkujących i wywierających wpływ na jego efekty.

Odpowiedź na pytanie jakie elementy składają się na proces dydaktyczno-wychowawczy w ujęciu systemowym nie jest łatwa. Przebieg i efekty tego procesu uzależnione są od wielu różnych czynników. Z punktu widzenia realizatorów tego procesu najważniejsze wydają się:

1) CELE studiowania:

- cechy osobowości ważne dla wypełniania przyszłej roli inżyniera - sylwetka osobowa absolwenta,
- rola poszczególnych przedmiotów w realizacji tej sylwetki,
- konkretyzacja celów - wyznaczenie rodzajów aktywności, przez wykonywanie których następuje doskonalenie określonych cech osobowości studentów.

2) TREŚCI studiowania:

- dobór do realizacji założonych celów treści najbardziej aktualnych, kształtujących i rozbudzających niepokój poznawczy,
- korelacja wewnątrzprzedmiotowa (struktury-

zacja) i międzyprzedmiotowa, uwarunkowana miejscem danego przedmiotu w planie studiów,

- dobór treści uzupełniających, umożliwiających studentom właściwe studiowanie przedmiotu;
- 3) STRUKTURA zajęć dydaktycznych:
- uaktywnienie dotychczasowych efektów studiowania niezbędnych studentom do pracy nad nowym zagadnieniem,
  - opracowywanie nowych zagadnień przy zamiennym wykorzystywaniu nauczania i uczenia się podającego, problemowego, praktycznego i eksponującego,
  - systematyzacja opracowanych zagadnień z ukierunkowaniem dalszej (samodzielnej) pracy studentów;
- 4) ZASADY nauczania:
- systemowości - wyposażanie studentów w system wiedzy warunkujący skuteczne wykonywanie różnych rodzajów działalności zawodowej i społecznej,
  - pogłębłości - ułatwianie zrozumienia treści abstrakcyjnych, ukazywania różnych możliwości praktycznego wykorzystywania opanowanych treści,
  - efektywności - wykorzystywania wszystkich elementów procesu dydaktyczno-wychowawczego w celu uzyskania maksymalnych efektów,
  - indywidualizacji - stwarzanie studentom różnorodnych okazji do wykazywania się efektami własnej pracy, kierowanie ich studioowaniem w indywidualnym wymiarze (samokształceniem);
- 5) METODY nauczania:
- kierowania aktywnością intelektualną studentów w przypadku stosowania metod podających,
  - wdrażanie studentów do dostrzegania i rozwiązywania problemów,
  - kształtowanie sprawności i umiejętności z nastawieniem na ich usprawnianie, doskonalenie,
  - przygotowywanie do działalności twórczej,
  - kształtowanie postaw, przekonań związanych ze stosowaniem wiedzy i umiejętności w różnych rodzajach działalności;
- 6) FORMY organizacji pracy dydaktycznej:
- zachowanie proporcji pomiędzy nauczaniem zbiorowym, grupowym-zespołowym i indywidualnym,
  - preferowanie form umożliwiających studentom odczuwanie efektów pracy nad sobą,
  - wdrażanie studentów do maksymalnego korzystania z zajęć organizowanych zbiorowo, zespołowo i indywidualnie;
- 7) ŚRODKI dydaktyczne:
- różnorodność środków dydaktycznych - od tabel, wykresów, schematów po filmy video i komputery,
  - tworzenie materiałów dydaktycznych do prezentacji przy pomocy różnych środków technicznych,
  - tworzenie tzw. obudowy metodycznej przedmiotu, czyli kompleksowego ujęcia

materiałów i środków dydaktycznych usprawniających pracę zarówno nauczyciela akademickiego, jak i studentów;

- 8) PRACA WŁASNA studenta:
- rodzaje i zakres zadań dydaktycznych zleczanych studentom do samodzielnego opracowania,
  - sposoby zlecenia tych prac studentom do wykonania (rodzaj i zakres wskazówek w zależności od zaawansowania w studiach),
  - sposoby kontroli i oceny samodzielnej pracy studentów (kontrola merytoryczna i metodyczna, instruktywność oceny),
  - opracowanie systemu zadań do wykonania przez studentów w ciągu całego kursu przedmiotu i w korelacji z innymi przedmiotami;
- 9) KONTROLA I OCENA efektów pracy studentów:
- kryteria kontroli i oceny,
  - formy i metody kontroli i oceny,
  - wdrażanie studentów do samokontroli i samooceny;
- 10) OSOBOWOŚĆ studenta:
- wiedza, umiejętności, postawy nabyte w szkole średniej,
  - zdolności, predyspozycje, motywacja,
  - umiejętności samokształcenia i samowychowania,
  - przygotowanie do roli „bycia studentem uczelni technicznej”;
- 11) OSOBOWOŚĆ NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO:
- jako naukowca,
  - jako organizatora pracy studentów,
  - jako wychowawcy.

W zakresie wszystkich wymienionych elementów tkwią możliwości optymalizacji procesu dydaktycznego. Wiele z nich związanych jest z modyfikacją codziennie wykonywanych czynności przez nauczycieli akademickich i studentów i nie wymaga specjalnych nakładów czasu, energii czy finansów. Wymaga natomiast dostrzeżenia tych możliwości, inwencji, pomysłowości, twórczości ale przede wszystkim poznawania studentów i wartościowania efektów własnej pracy.

Poznawanie studentów (oprócz informacji zawartych w aktach osobowych, dokumentacji studiów) wymaga obserwowania i analizowania sposobów uczenia się studentów, wykonywania różnorodnych zadań dydaktycznych, myślenia, wytworów studenckiej aktywności intelektualnej bądź manualnej, ale również ich zainteresowań, zamiarów, potrzeb, celów życiowych itp.

Wartościowanie efektów własnej pracy przez nauczyciela akademickiego przybiera różne formy, np. samooceny (analizowania przebiegu zajęć, realizacji celów, przyczyn

nieudanych i udanych przedsięwzięć, nawiązania kontaktu ze studentami itp.), badania opinii studentów o korzyściach wynoszonych z danych zajęć bądź oceny dokonywanej przez kolegów, zwierzchników itp. Działania te mogą okazać się pomocne w doskonaleniu pracy nauczyciela akademickiego.

AKADEMICKI CHÓR POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Bieżący rok kalendarzowy upłynął naszemu zespołowi pod hasłem bardzo wytężonej pracy artystycznej. Już 2 stycznia wystartowaliśmy na zagraniczne tournée po Francji, Belgii i RFN z nowo opracowanym koncertem kolędowym. Szczególnie podobały się tym razem wtrącenia o charakterze ludowym, ubogaczone strojami, postaciami z polskich pastorałek oraz solowymi popisami. Razem daliśmy około 15 koncertów kolędowych w kraju i za granicą. W kwietniu zorganizowaliśmy XII z kolei Gliwickie Spotkania Chóralne. Jak co roku, była to okazja do wystuchania wielu ciekawych koncertów w wykonaniu chórów krajowych i zagranicznych. Nasz zespół przygotował na tę okoliczność „Małą mszę uroczystą” Gioacchino Rossiniego. Utwór ten wybrany został jako podkreślenie obchodów Roku Rossiniego. Wykonanie tego dzieła z solistami, fortepianem i organami, spotkało się z wielkim uznaniem publiczności. Koncert ten został zapisany na taśmie magnetofonowej i wydany w postaci kasety. Jak nigdy dotąd, pracowicie spędziliśmy również wakacje, przygotowując się do drugiego już w tym roku tournée, tym razem po Anglii. Dawno oczekiwana realizacja wymiany kulturalnej pomiędzy uczelniami Doncaster i Gliwic, nareszcie miała się spełnić. Przygotowaliśmy repertuar obejmujący najpiękniejsze przykłady muzyki polskiej i obcej o tematyce sakralnej, świeckiej i ludowej. Bardzo przydała się też znajomość często powtarzanych w chórze piosenek partyzanckich, wojskowych i patriotycznych, szczególnie w śródkowisku starszej emigracji polskiej. Spotkanie takie odbyło się przy okazji jubileuszu 40-lecia polskiego chóru „Harfa” w Leeds. Na uroczystość tę, razem z nami, zostały zaproszone wszystkie polskie chóry z północnej Anglii.

Podczas tournée daliśmy 9 koncertów, spośród których większość odbyła się w Doncaster.

Muzycznym świętem dla szerokiego grona chórzystów z okolic Doncaster, było wspólne przygotowanie i wykonanie „Mszy Koronacyjnej” W.A. Mozarta pod dyrekcją naszej młodej „Szefowej” Krystyny Krzyżanowskiej-Łoboda. Realizacja programu artystycznego przetykana

była wieloma wypadami czysto turystycznymi. Zwiedziliśmy Londyn, Windsor, Blackpool, York, Lincoln, Newark, Sheffield, Southwell, a w drodze dojazdowej i powrotnej Dortmund, Eindhoven, Bredę, Rotterdam, Amsterdam i Siegen. Uważamy, że zdobyliśmy sobie trudną do pozyskania publiczność miasta Doncaster. W kwietniu 1993 r. gościć będziemy w ramach rewizyty na XIII Gliwickich Spotkaniach Chóralnych, zespół złożony z przedstawicieli różnych chórów działających w Doncaster i okolicy. Organizatorem naszego pobytu w Anglii, był znany w naszej Uczelni pracownik Coleege w Dancaster, Pan Ryszard Weber, któremu pomocą służyła na każdym kroku cała jego rodzina.

Obecnie zespół podjął pracę nad przygotowaniem repertuaru na XIII G.S.Ch. oraz pod kątem udziału w zagranicznym festiwalu latem 1993 r.

Do końca grudnia oczekujemy na chętnych do wspólnego muzykowania. Mile widziani są w pierwszej kolejności studenci i pracownicy naszej Uczelni.

Wszystkim czytelnikom przesyłamy chóralne pozdrowienia!

Za Zarząd Chóru
mgr inż. Izydor PŁONKA
Prezes

RÓŻNE

◆ 25 listopada br odbyło się Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Związku Nauczycielstwa Polskiego w Politechnice Śląskiej. Wybrano władze Związku; na funkcję przewodniczącego wybrano ponownie dr inż. Bożenę PALUCHIEWICZ (RAu). W zebraniu uczestniczył JM Rektor prof. W. WINKLER.

W tym samym dniu odbyło się Walne Zgromadzenie Delegatów NSZZ „Solidarność”, w którym uczestniczyli JM Rektor prof. W. WINKLER i Prorektor ds. Organizacji prof. A. KLIMPEL. W drugiej części Zgromadzenia brał udział Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność dr inż. M. KRZAKLEWSKI.

KRONIKA ŻAŁOBNA

21 listopada 1992 r. zmarł po ciężkiej chorobie w wieku 50 lat dr inż. Jan UMIŃSKI, długoletni nauczyciel akademicki, wychowawca wielu pokoleń inżynierów sanitarnych, lubiany i ceniony dydaktyk, autor licznych publikacji i opracowań dotyczących zaopatrzenia w wodę Śląska. Za zasługi i osiągnięcia naukowe

oraz pełną zapału i poświęcenia pracę z młodzieżą akademicką odznaczony Krzyżem Zasługi. Zmarły był adiunktem w Instytucie Inżynierii i Technologii Wody, Ścieków i Odpadów Wydziału Inżynierii Środowiska. Pozostanie w naszej pamięci jako człowiek prawy, lubiany przez współpracowników i studentów.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się 25 listopada na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

SPORT

Studenci Politechniki Śląskiej wśród najlepszych w Polsce

Dobiegła końca XVI edycja Akademickich Mistrzostw Polski. Wśród uczelni technicznych Politechnika Śląska zajęła bardzo dobre III miejsce w punktacji generalnej (na 14 startujących uczelni).

Klasyfikacja końcowa mistrzostw przedstawia się następująco:

1. Pol. Warszawska	148 pkt.
2. Pol. Wrocławska	135 pkt.
3. Pol. Śląska	130 pkt.
4. Pol. Gdańska	129 pkt.
5. Pol. Łódzka	117 pkt.
6. Pol. Krakowska	114 pkt.

Dalsze miejsca zajęły Pol. Rzeszowska, Pol. Lubelska, AGH Kraków, Pol. Szczecińska, Pol. Poznańska, Pol. Świętokrzyska, Pol. Białostocka i Pol. Częstochowska. Na tak wysoki końcowy rezultat złożyły się wysokie lokaty w następujących konkurencjach:

Koszykówka kobiet - zespołowo I miejsce

skład:

Katarzyna Ujma, Ewa Korbel, Aleksandra Stec, Alina Podleśna, Grażyna Cieślak, Mirosława Malejka, Bożena Neugebauer, Izabela Strzelecka

trener: Wiesław Stasiak

Katarzyna Ujma została uznana najlepszą zawodniczką turnieju.

Koszykówka mężczyzn - zespołowo II miejsce

skład:

Piotr Androsz, Marcin Bończyk, Robert Fryc, Jacek Fortuna, Radosław Gnat, Krzysztof Kopczyński, Mirosław Kumor, Adam Materna, Grzegorz Kaczorowski, Maciej Sowa, Mariusz Świerczewski, Grzegorz Wolny

Trener: Bogdan Wąsowicz

Tenis stołowy mężczyzn - zespołowo II miejsce

skład:

Zbigniew Kowalik, Marcin Stępniewski, Maciej Stefański, Sławomir Podwórny

trener: Sławomir Podwórny

Narciarstwo alpejskie kobiet - zespołowo III miejsce

- slalom gigant - Aleksandra Kiełbińska 2 miejsce
- dwubój slalomowy - Aleksandra Kiełbińska 2 miejsce

trenerka: Ewa Książek

Narciarstwo alpejskie mężczyzn - zespołowo II miejsce

- slalom specjalny - Konrad Wojciechowski 3 miejsce
- slalom gigant - Konrad Wojciechowski 1 miejsce, Maciej Tarasek 3 miejsce
- dwubój slalomowy - Konrad Wojciechowski 2 miejsce

trenerka: Ewa Książek

Mini piłka nożna mężczyzn - III miejsce

skład:

Piotr Broja, Krzysztof Hiacent, Rafał Gałuszka, Daniel Andrzejak, Zbigniew Hacuś, Ryszard Gawron, Aleksander Pełka, Jarosław Jodłowiec, Rafał Cybulski, Tomasz Błaszczak, Adam Deja

trener: Bogusław Krzystanek

Piłka ręczna mężczyzn - III miejsce

skład:

Krzysztof Wajrauh, Jacek Świstak, Krzysztof Kiraga, Grzegorz Hunicz, Jarosław Rokicki, Grzegorz Król, Michał Bińkowski, Witold Głazewski, Jarosław Jaskuła, Bernard Barteczko, Zbigniew Kaczmarek, Olgierd Sikora, Piotr Surowiecki, Tomasz Lender

trener: Bogusław Krzystanek

Lekka atletyka kobiet - zespołowo III miejsce

- 100 m - Katarzyna Ujma 2 miejsce
- 200 m - Katarzyna Ujma 3 miejsce
- sztafeta 4x100 m (Katarzyna Ujma, Ewa Urbańczyk, Iwona Malomy, Katarzyna Kawicka) 3 miejsce

trenerka: Ewa Książek

Judo mężczyzn - zespołowo IV miejsce

- kat. 65 kg - Jerzy Jelonek 1 miejsce
- kat. 78 kg - Krzysztof Rogulski 3 miejsce
- kat. 95 kg - Robert Wilczek 2 miejsce

trener: Czesław Garncarz

Opracowanie redakcyjne:

dr inż. Marian **MIKRUT**, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów, Gliwice ul. B. Krzywoustego 2, p. 623, tel. 26-22.